

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Sžk/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7019200854
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hatalová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:7019200854.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD. LL.M. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Fečíka v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): K.. T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX L. T., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, Masarykova 10, 080 01 Prešov, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/89/2019-59 zo dňa 30.09.2020 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: KaPO/23261/2019, ČRZ: 148801/2019 zo dňa 14.10.2019, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.
- II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I.
Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalovaný rozhodnutím č.: KaPO/23261/2019, ČRZ: 148801/2019 zo dňa 14.10.2019 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z., v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) v právnej veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn.: 9Er/1180/2015. Žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci vo veci oprávneného Mesta Spišské Podhradie, Mariánske námestie č. 37, Spišské Podhradie, IČO: 32 9622, proti povinnému: žalobcovi, vedenej u súdneho exekútora Mgr. Ing. Radoslava Kešľačka, Exekútorský úrad Spišská Nová Ves, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Mlynská č. 2 pod EX/1911/15R, v konaní o vymoženie 106,64 Eur, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 9Er/1180/2015.

2. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že žalovaný mal za to, že hodnota sporu, v ktorom žalobca požiadal o poskytnutie právnej pomoci v exekučnej veci, predstavuje sumu 106,64 Eur, o vymoženie ktorej sa vedie exekučná vec na Okresnom súde Spišská Nová Ves. Táto hodnota s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy v čase podania žiadosti o poskytovanie právnej pomoci ustanovenej nariadením vlády SR č. 300/2018 Z. z., t. j. sumu 520,00 Eur a s poukazom na článok II. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, podľa ktorého by sa pri výpočte hodnoty sporu nemali brať do úvahy žiadne úroky, výdavky a náklady spojené s pohľadávkou. Nakoľko podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 zákona

o poskytovaní právnej pomoci musia byť splnené kumulatívne a nesplnenie hoc len jednej z podmienok má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci a z dôvodu nesplnenia podmienky hodnoty sporu, sa žalovaný splnením ďalších podmienok podľa § 6 ods. 1 písmeno a) a b) zákona o poskytovaní právnej pomoci už nezaoberal a žalobcovi nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Včas podanou žalobou na Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti preskúmaného rozhodnutia žalovaného, jeho zrušenia a vrátenia vecí na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať úplnú náhradu trov konania.

4. Žalobca v správnej žalobe uplatnil najmä tieto žalobné body: (i) argumentácia žalovaného ohľadne hodnoty sporu je nesprávna a rozporná s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 8Sžo/70/2016 z 28.09.2017, podľa ktorého ak ide o preskúmanie zákonnosti (rozhodnutia orgánu verejnej správy), hodnota sporu sa neberie do úvahy a (ii) preskúmané rozhodnutie bolo vydané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 30 dní.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 7S/89/2019 zo dňa 30.09.2020 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. K námietke žalobcu, podľa ktorej sa pri prieskume zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy hodnota sporu ako podmienka pre priznanie nároku na právnu pomoc nemá brať do úvahy, krajský súd poukázal na novšiu rozhodovaciu prax kasačného súdu č. k. 2Sžk/11/2019 zo dňa 26.06.2019 a č. k. 4Sžk/20/2019 zo dňa 05.11.2019. V týchto rozhodnutiach Najvyšší súd SR zaujal právny názor, že konanie o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, ktorého obsahom bolo uloženie peňažnej povinnosti, možno kvalifikovať ako spor, ktorého hodnotu možno vyčíslieť v peniazoch. Prípado žalobcu patrí podľa krajského súdu práve do tejto skupiny sporov, keďže jeho predmetom je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov, ktorými mu bola vyrubená daň z nehnuteľnosti v presne stanovenej výške.

7. Krajský súd tak dospel k záveru, že právny názor žalovaného, podľa ktorého hodnota sporu, vo vzťahu ku ktorému sa žalobca na žalovaného obrátil so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci, predstavuje sumu 106,64 Eur, o vymoženie ktorej sa vedie exekučná vec oprávneného: Mesto Spišské Podhradie, proti povinnému: K. T. F. na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn.: 9Er/1180/2015 a tento je teda potrebné považovať za spor, ktorého hodnotu možno vyčíslieť v peniazoch, čo je už ustáleným právnym názorom a reprezentuje súčasnú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR. Krajský súd nezistil dôvody pre odklon od ustálenej rozhodovacej praxe ohľadne právneho posúdenia konania v správnom súdnictve, ktorého predmetom je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu ukladajúceho peňažné plnenie (§ 139 ods. 3 SSP).

8. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd vyhodnotil právny názor žalovaného za vecne správny, podľa ktorého žalobca nepreukázal splnenie zákonnej podmienky pre priznanie právnej pomoci v zmysle § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci, pretože predmetom sporu, ktorého sa týkalo právne zastúpenie, bolo uznesenie v exekučnom konaní o vymoženie sumy 106,64 Eur, t. j. v sume neprevyšujúcej v tom čase hodnotu minimálnej mzdy stanovenej nariadením vlády SR č. 300/2018 Z. z., t. j. sumu 520,00 Eur. Správne teda žalovaný vyhodnotil, že poskytnutie právnej pomoci sa týka veci, ktorej hodnotu je možné vyčíslieť v peniazoch a správne taktiež poukázal analogicky aj na článok II. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, podľa ktorého by sa pri výpočte hodnoty sporu nemali brať do úvahy žiadne úroky, výdavky a náklady spojené s pohľadávkou a teda do úvahy pri posudzovaní hodnoty sporu treba brať istinu. Pretože žalobca nepreukázal splnenie už uvedenej zákonnej podmienky, nebolo potrebné skúmať splnenie ďalších dvoch kumulatívnych zákonných podmienok pre priznanie právnej pomoci v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) a b) zákona o poskytovaní právnej pomoci. Krajský súd majúci za to, že právne posúdenie žalovaného bolo správne, žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

9. K námietke žalobcu, že preskúmané rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote 30 dní, krajský súd uviedol, že zo spisu je zrejmé, že vyplnené tlačivo žiadosti o poskytnutie právnej pomoci bolo doručené žalovanému dňa 20.08.2019 a rozhodnutie bolo vydané dňa 14.10.2019, t. j. po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty na rozhodnutie. Táto vada však podľa krajského súdu nie je v tomto prípade, keď rozhodnutie záviselo od posúdenia kumulatívneho splnenia predpokladov stanovených v § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci takou vadou, ktorá by mala za následok zrušenie rozhodnutia žalovaného správnym súdom. Aj po posúdení týchto ďalších námietok žalovaného je teda namieste konštatovať, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju bolo potrebné zamietnuť.

10. K žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania krajský súd uviedol, že odročiť pojednávanie je možné len z dôležitých dôvodov (§ 183 ods. 1 CSP v spojení s § 25 SSP). Žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania však nevyhodnotil ako žiadosť podanú z dôležitých dôvodov, nakoľko v čase pojednávania nebol vyhlásený núdzový stav ani výnimočný stav a nebol nariadený zákaz vychádzania a taktiež ani žalobca žiadnym spôsobom súdu nepreukázal, že by oblasť v ktorej býva, bola v čase nariadeného pojednávania vyhlásená za oblasť vysoko rizikovú, z ktorej by bol stanovený zákaz vychádzania a ani mesto Košice, ktoré je sídlom krajského súdu, nebolo vyhlásené za vysoko rizikovú oblasť, do ktorej by bolo zakázané cestovať. Zároveň vzhľadom na riziko šírenia ochorenia COVID-19 boli určené Úradom verejného zdravia Slovenskej republiky opatrenia na predchádzanie šírenia ochorenia COVID-19, ktoré platia pre všetkých na území Slovenskej republiky. Z uvedených dôvodov súd nevyhovел žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania a vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu.

III.

Konanie na kasačnom súde

11. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca (sťažovateľ) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP, t. j. že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým že (i) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a (ii) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Sťažovateľ vidí porušenie svojich procesných práv v tom, že krajský súd napriek ospravedlneniu neúčasti sťažovateľa na pojednávaní a jeho žiadosti o odročenie pojednávania, pojednávanie vykonal v jeho neprítomnosti, čím mu neumožnil konať pred súdom. Sťažovateľ má za to, že v jeho prípade boli dané dôležité dôvody na odročenie pojednávania, ktoré krajský súd nezohľadnil, čím ho ako staršieho človeka vystavil riziku nákazy ochorením COVID-19 a porušil aj princíp rovnosti zbraní. Podľa sťažovateľa súd pojednávanie neodročil a túto skutočnosť mu neoznámil, ako ustanovuje § 183 ods. 4 CSP, čím mu znemožnil realizovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

13. Nesprávne právne posúdenie vidí sťažovateľ v tom, že krajský súd a žalovaný pochybili, keď určili výšku hodnotu sporu, pretože v predmetnom prípade ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu a hodnotu sporu preto nie je možné vyčíslit'. Napadnutý rozsudok krajského súdu považuje sťažovateľ za nedostatočne odôvodnený, v ktorom krajský súd len prevzal argumentáciu žalovaného, čo zakladá dôvod na spochybnenie jeho zákonnosti. Napadnutý rozsudok krajského súdu je podľa sťažovateľa zmätočný, nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov na spochybnenie zákonnosti. Uviedol tiež, že krajský súd už zrušil rozhodnutie Mesta Spišské Podhradie rozsudkom sp. zn. 7S/106/2014 v konaní o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia, pričom z toho má jasne vyplývať, že išlo o prieskum zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, kde sa hodnota sporu nemá skúmať.

14. Kasačnému súdu sťažovateľ navrhol, aby napadnuté rozhodnutie krajského súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Sťažovateľ si uplatnil právo na náhradu trov súdneho konania.

15. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s výrokom ako i skutkovými a právnymi závermi obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu a navrhol, aby súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

16. Sťažovateľ zaslal kasačnému súdu dupliku k vyjadreniu žalovaného doručenú 11.02.2021, v ktorej zotrval na podanej kasačnej sťažnosti a kasačnému súdu zopakoval svoje námietky uvedené v kasačnej sťažnosti. Poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžk/16/2020, 8Sžk/33/2020 a 5Sžk/24/2019 vydané v obdobných veciach.

IV.

Právny názor Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 01.08.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky odo dňa 01.08.2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.08.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená sp. zn. 1Sžk/6/2021. Od 01.08.2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

18. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1 SSP, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

19. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho správneho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.11.2022 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

20. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol správnu žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného, ktorým mu podľa § 10 ods. 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia podmienky minimálnej hodnoty sporu na priznanie nároku podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci.

21. Podľa § 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci: „Účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv [...]“

22. Podľa § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci: „Fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.“

23. Podľa § 25 SSP „Ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku [...]“.

24. Podľa § 115 SSP: „Pojednávanie možno odročiť len z dôležitých dôvodov alebo z dôvodu uskutočnenia neverejnej porady a vyhotovenia výroku rozhodnutia správneho súdu. Správny súd môže odročiť pojednávanie aj vtedy, ak to účastníci konania zhodne navrhnú.“

25. Podľa § 183 ods. 4 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“): „Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá

odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.“

26. Sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti namieta v prvom rade skutočnosť, že postupom krajského súdu, ktorý vyhodnotil dôvod žiadosti o odročenie pojednávania ako nedôležitý podľa § 183 ods. 1 CSP v spojení s § 25 SSP, došlo k porušeniu jeho práva v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý garantuje každému právo, aby sa jeho vec prerokovala verejne a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, a k porušeniu princípu rovnosti zbraní. Sťažovateľ namieta, že krajský súd mu bezodkladne neoznámil, že žiadosť o odročenie pojednávania neakceptoval v zmysle § 183 ods. 4 CSP, čím mu znemožnil realizovať jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Sťažovateľ žiadal o odročenie pojednávania, ktoré sa konalo dňa 30.9.2020, z dôvodu šírenia ochorenia COVID-19 a absolútneho nedostatku finančných prostriedkov. V jeho žiadosti, doručenej krajskému súdu dňa 23.9.2020, je uvedená iba jeho poštová adresa.

28. Kasačný súd vyhodnotil námietku sťažovateľa, že mu krajský súd neumožnil konať pred súdom a uplatniť tak jemu patriace procesné práva, ako nedôvodnú. Kasačný súd sa stotožňuje s vyjadrením krajského súdu, že v čase konania pojednávania nebol na území Slovenskej republiky vyhlásený výnimočný stav ani núdzový stav, nebol nariadený zákaz vychádzania a sťažovateľ nepreukázal, že oblasť, v ktorej býva, bola považovaná za vysoko rizikovú, rovnako ani oblasť Mesta Košice, ktoré je sídlom krajského súdu. Úrad verejného zdravotníctva prijal opatrenia na predchádzanie šírenia ochorenia COVID-19, v tom čase platné pre celé územie Slovenskej republiky. V uvedenom období bola stále v platnosti mimoriadna situácia, ktorá bola na území Slovenskej republiky vyhlásená od 12.03.2020. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, trvanie mimoriadnej situácie nie je dôvodom pre nekonanie súdnych pojednávaní, pretože tie sa môžu za trvania mimoriadnej situácie a núdzového stavu stále konať v nevyhnutnom rozsahu.

29. V tejto súvislosti kasačný súd odkazuje aj na opatrenia pre súdy platné od 01.09.2020 zverejnené na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, v zmysle ktorých ministerstvo ukladá súdom zabezpečiť dodržiavanie v tom čase platných opatrení Úradu verejného zdravotníctva SR, zabezpečenie dezinfekcie, meranie telesnej teploty osobám pri vstupe do objektov súdov za účelom overenia, či osoba nevykazuje príznaky ochorenia COVID-19 (horúčka nad 38°C) a pri plánovaní a uskutočňovaní pojednávania vykonávať opatrenia proti prepĺňaniu pojednávacej miestnosti a zhromažďovaniu osôb pred pojednávacou miestnosťou. Rovnako Pandemická komisia Vlády Slovenskej republiky dňa 04.09.2020 po dôslednom zhodnotení epidemiologickej situácie na Slovensku odporučila regionálnym hygienikom v rizikových okresoch Slovenska (podľa semaforu oranžové a červené okresy), aby na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 prijímali opatrenia nad rámec celoštátne platných opatrení. Najvyšší správny súd v tomto smere uvádza, že v rozhodnej dobe, t. j. k 30.09.2020 tak obvod krajského súdu (Košice), ako aj miesto bydliska žalobcu (okres Levoča) sa nenachádzali v červenej, respektíve v oranžovej farbe, pričom cestovanie prostriedkami verejnej hromadnej prepravy nebolo zakázané a ani obmedzené, samozrejme pri zachovaní a dodržiavaní všetkých tomu zodpovedajúcich protiepidemiologických opatrení (rúško, odstup, dezinfekcia).

30. Kasačný súd ďalej uvádza, že v žiadosti o odročenie pojednávania je potrebné nielen tvrdiť, že existujú dôvody na odročenie, ale je potrebné preukázať ich dôvodnosť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 167/2010). Všeobecné konštatovanie sťažovateľa o nepriaznivej pandemickej situácii, jeho zlej finančnej situácii a zdravotnom stave jeho detí, nepodložené žiadnymi konkrétnymi tvrdeniami a dôkazmi vo vzťahu ku sťažovateľovi tak podľa kasačného súdu nepredstavuje dôležitý dôvod na odročenie súdneho pojednávania.

31. K námietke sťažovateľa, že krajský súd ho bezodkladne neupovedomil podľa § 183 ods. 4 CSP, kasačný súd uvádza, že sťažovateľ v žiadosti o odročenie pojednávania nespĺnil svoju zákonnú povinnosť uvádzať v druhej vete § 183 ods. 4 CSP a neuviedol svoje telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ho súd mohol upovedomiť o rozhodnutí o jeho návrhu na odročenie

pojednávania. Z § 183 ods. 4 CSP vyplýva, že pokiaľ súd návrh na odročenie pojednávania vyhodnotí ako nedôvodný, musí bez zbytočného odkladu (to znamená hneď) o tom upovedomiť stranu, ktorá odročenie pojednávania navrhla na telefónne číslo alebo elektronickú adresu, ktorú je povinná uviesť v návrhu na odročenie pojednávania. Argumentom a contrarium možno odvodiť, že ak strana, ktorá žiada o odročenie pojednávania, v žiadosti neuvedie telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju má súd upovedomiť, súd tak nie je povinný vykonať (rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR č. k. 4Sžk/3/2021).

32. K pojednávaniu, ktoré sa konalo dňa 30.9.2020 kasačný súd uvádza, že zo zápisnice o pojednávaní 7S/89/2019-51 je zrejmé, že na pojednávaní neboli vykonané žiadne dôkazy, a preto sa kasačný súd nemôže stotožniť s tvrdením sťažovateľa, že bol ukrátený na svojich procesných právach. Správnu žalobou bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného o nepriznaní nároku na bezplatné právne poradenstvo, pričom úlohou krajského súdu bolo posúdiť, či žalovaný postupoval správne a zákonne, ak sťažovateľovi nepriznal nárok z dôvodu nesplnenia podmienky výšky hodnoty sporu, v ktorom žiadal o poskytnutie právnej pomoci. Nejednalo sa o taký charakter konania, v ktorom by bolo potrebné ustáliť a vyjasniť skutkový stav vykonaním dokazovania. Tento názor je podporený aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžhuv/3/2009 zo dňa 27.10.2010, v zmysle ktorého „pojednávania v neprítomnosti účastníka v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou, ako je to i v prejednávanej príhode, nie je porušením práva, zaručeného článkom 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky. Z uvedených dôvodov je potrebné konštatovať, že postupom krajského súdu v súlade s § 250g ods. 2 O.s.p. (pozn. teraz § 114 SSP) nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.“

33. V ďalšom dôvode kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP sťažovateľ namietal, že krajský súd a žalovaný pochybili, keď v jeho žiadosti o priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci určili hodnotu sporu. Má za to, že vzhľadom k predmetnému prípadu hodnotu sporu nie je možné vyčíslieť, nakoľko sa jedná o preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu.

34. Kasačný súd má z administratívneho spisu za preukázané, že sťažovateľ žiadal o priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v exekučnej veci vedenej u súdneho exekútora Mgr. Ing. Radoslava Kešefáka, Exekútorický úrad Spišská Nová Ves so sídlom Mlynská 2, Spišská Nová Ves pod č. EX/1911/15R, na návrh oprávneného Mesta Spišské Podhradie, v konaní o vymoženie sumy 106,64 eur, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 9Er/1180/2015, kde exekučným titulom je Výkaz daňových nedoplatkov č. 108/2015/Ma zo dňa 21.12.2015.

35. K výkladu pojmu „spor“, ktorý nie je definovaný zákonom o poskytovaní právnej pomoci, nemožno pristupovať len prostredníctvom gramatického výkladu, ale treba prihliadať aj na výklad pojmu „právna pomoc“ v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) citovaného zákona a rozsah pôsobnosti citovaného zákona uvedeného v jeho § 3 ods. 1. Pod pojmom „spor“ treba rozumieť akúkoľvek právnu vec týkajúcu sa uplatňovania alebo bránenia subjektívnych práv, pričom nejde len o súdne sporové a nesorové konania, ale aj o mimosúdne konania a preskúmanie zákonnosti rozhodnutí v správnom súdnictve.

36. Z ustanovenia § 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci vyplýva jeho účel, a to vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. V takom prípade je viac ako vhodné stanoviť podmienky, za ktorých bude takáto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť, a to predovšetkým v snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy. Zákonodarca stanovil tieto podmienky v § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci kumulatívne, čo znamená, že na to, aby bola žiadosť o poskytnutie právnej pomoci posúdená kladne, je nevyhnutné splniť všetky v uvedenom zákonom ustanovení upravené podmienky. Jednou z takýchto podmienok je práve určenie hodnoty sporu, v rámci ktorého sa o právnu pomoc žiada. Hodnota takého sporu musí prevyšovať hodnotu minimálnej mzdy stanovenej v príslušnom období.

37. Kasačný súd zdôrazňuje, že predmetom súdneho konania, v ktorom žalobca požiadal o priznanie nároku na právnu pomoc, nebol prieskum zákonnosti rozhodnutia Mesta Spišské Podhradie. O právnu pomoc požiadal v exekučnom konaní o vymoženie dlžnej sumy vedenom na exekučnom súde, kedy

exekúcia bola vedená súdnym exekútorom, a teda išlo o občianskoprávnu vec v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovaní právnej pomoci. Rozhodnutie Mesta Spišské Podhradie (výkaz daňových nedoplatkov) predstavovalo v predmetnom konaní len exekučný titul, preto preskúmané rozhodnutie je potrebné považovať za správne a argumentácii sťažovateľa nie je možné priznať úspech. Pozornosti kasačného súdu neušlo, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nesprávne považoval prípad sťažovateľa, v ktorom tento požadoval priznať nárok na právnu pomoc, za vec prieskumu zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, kedy je možné stanoviť hodnotu sporu, hoci v danom prípade v skutočnosti nešlo o prieskum rozhodnutia správneho orgánu, ale o exekučnú (občianskoprávnu) vec. Napriek uvedenému však kasačný súd nevzhladol potrebu z tohto dôvodu zrušiť rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, nakoľko je viazaný kasačnými bodmi a sťažovateľ túto vadu odôvodnenia krajského súdu nenamietol. Naopak, sťažovateľ už od počiatku (od podania správnej žaloby) spochybňoval nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia len z dôvodu, že ide o vec správneho súdnictva a v správnom súdnictve hodnotu sporu nemožno brať do úvahy, ako aj z dôvodu oneskoreného vydania preskúmaného rozhodnutia (viď bod 4 odôvodnenia tohto rozsudku). V prípadoch kedy je správny súd viazaný žalobnými bodmi (§ 134 SSP) a kasačný súd je viazaný sťažnostnými bodmi (§ 453 SSP), v zásade neprichádza do úvahy súdny prieskum z dôvodov žalobcom/sťažovateľom neuvádzaných.

38. Argument sťažovateľa spočívajúci v poukaze na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžk/16/2020, 8Sžk/33/2020 a 5Sžk/24/2019 kasačný súd vyhodnotil ako nekonkrétny (sťažovateľ neuviedol, v rámci ktorého sťažnostného dôvodu tento argument uvádza; v prípade, že ide o dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP, neuviedol, v čom by mal spočívať prípadný odklon krajského súdu od týchto rozhodnutí - možno sa len domnievať, že v otázke formulácie povinnosti žalovaného vyhodnocovať status žalobcu aj v intenciách ustanovenia § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci) a tiež ako uplatnený oneskorene. Nakoľko tento argument sťažovateľ prvýkrát uplatnil až v duplike doručenej súdu dňa 11.02.2021, kasačný súd poukazuje na § 445 ods. 2 SSP, podľa ktorého sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti, ako aj na § 453 ods. 2 SSP, podľa ktorého na dôvody, ktoré účastník konania uviedol až po uplynutí lehoty na podanie kasačnej sťažnosti, kasačný súd neprihliada. Keďže lehota na podanie kasačnej sťažnosti v danom prípade uplynula dňa 21.12.2021, kasačný súd na tento sťažnostný bod, resp. dôvod neprihliada.

39. S poukazom na vyššie uvedené sa kasačný súd v plnej miere stotožnil s preskúmaným rozhodnutím žalovaného, podľa ktorého je hodnota sporu v predmetnej občianskoprávnej veci jasne určiteľná a nakoľko je vo výške 106,64 Eur, neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, v čase podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci stanovenej na sumu 520 eur. V prípade sťažovateľa tak nebola splnená jedna z podmienok stanovených v § 6 ods. 1 písm. a) až c) zákona o poskytovaní právnej pomoci, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Ďalej má kasačný súd za to, že sťažovateľ nepredstrel také argumenty, ktorými by spochybnil vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý vo výsledku postupoval správne, keď žalobu sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol. Z uvedeného dôvodu kasačný súd postupom podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú.

40. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a rovnako aj žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP.

41. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.